UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De p[re]dictione negatio[n]is petri ca. cliij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

Nondum coram exp̄mit eum. Poteſt enim ſic intelligi. Ego non dico: ſed tu dicis. Uel de aſſertione cordis exponi poteſt. q. d. Ore quidē interrogas quaſi neſcius: ſed corde ratum habes te eſſe ꝓditorem Et exiuit iudas cōtinuo: erat aūt nox. Tunc ait ieſus Nunc clarificatus eſt filius hoīs. id eſt electo tenebroſo remanſerūt ſoli mūdi cū ſuo mūdatore. Et addidit. Et ꝯtinuo clarificauit eū de⁹. id eſt clarificabit Qd̄ pōt intelligi de reſurrectiōe. Uel de imīnēti traditōe: p quam xp̄s mortu⁹ apparuit his q̄ eū ī iferno expectabāt

De euchariſtia data diſcipulis ꝛ nō iude. Caplm. CLII

Cenantibus autē

illis bn̄dixit ieſus panē. ꝛ fregit: ꝛ dedit diſcipulis ſuis dicēs Accipite ꝛ comedite: h eſt corp⁹ meū q̄d ꝓ vob tradet. Similiter ꝛ de calice ait. Bibite ex hoc oms: hic eſt ſanguis me⁹ noui teſtamenti. ſubaudi ꝯfirmatoꝛ: q̄ ꝓ vob ꝛ pro multis effūdet in remiſſionē peccatoꝝ. Q ait. Accipite ꝛ comedite. forte inculcatio ē. Nō em̄ intelligēdū ē q̄ ſumptū corp⁹ de manu dn̄i ſibi miſtrarent: ſꝫ q̄ ꝯſecrauit ipe ꝛ miniſtrauit. Sꝫ eſt. ac ſi diceret: comedite. vtrāq̄ h⁹ ſacramēti comeſtionē inuēs. Nec em̄ de calice dixit: accipite ſed miniſtrans dixit Bibite. Et nota q꞉ ī canone cū ꝓferūt hec ꝟba. h ē corp⁹ meū. h ē ſanguis me⁹: ex virtute hoꝝ ꝟboꝝ fit tranſ

Bibite ex h oēs. ſic tūc: ita ꝛ ī ꝓmitiua eccleſia oēs q̄ intererāt miſſe ſumebāt ſacramentū vnitat. Nūc aūt q꞉ n̄ poſſūt oēs digne ſumere: ſumūt aliud ſaltē ſacramentū vnitatis. i. oſculū pacis: qd̄ tradens ſacerdos miſtro dicit. habete vinculum pacis ꝛ dilectionis. ac ſi diceret. ſumite ex hoc oms. Uel accipite et diuidite inter vos.

ſubſtantiatio. Un̄ credibile eſt cū dn̄s eadē verba dixit: mutaſſe panē ꝛ vinū in carnē et ſanguinē. ꝛ tūc eandē vim cōtulit dn̄s ꝟbis illis in poſterū. Et ꝓpterea ſic ꝯſtruēda ē littera. Bn̄dixit. ſubaudi: dicens. h eſt corpus meū. Et tunc fregit ꝛ dedit diſcipulis ſuis: ꝛ ait. Comedite. Et iterauit: h eſt corp⁹ meuꝫ. Uel forte tūc bn̄dixit bn̄dictiōe nob nō tradita: ſꝫ poſt ad inſtitutionē aplo꞉ꝝ vis bn̄dicendi tradita eſt a dn̄o ꝟbis iſtis. h eſt corp⁹ meū. Q aūt ante traditionē euchariſtie dixim⁹ iudā exiſſe: videmur ꝯtradicere Luce: q̄ poſt calicem traditorē cōmemorat. ſed forte lucas de traditiōe recapitulat. Hilari⁹ autē ſup mattheū ꝓbat iudā nō interfuiſſe. Tunc em̄ bibētes calicē: ſecū dixit ieſus bibituros in regno patris: ad q̄d iudas indignus erat. Etiā bibentiū nullū excipiēs ait: qui ꝓ vob effūdet. In alijs aūt excepit dicēs. ꝓ multis. Dici tamē pōt iudā accepiſſe euchariſtiā: et dictū ab hilario facile determinari. Cum ergo dixit ieſus Hoc facite in meā cōmemorationem: inſtituit hoc ſacramentū: ꝛ tacite ꝓmiſſum deſtituit. Cum ḡ dixit ſe nō bibituꝝ vinum donec cum eis biberet nouū. aduerbialiter poſitū eſt. i. nouo modo: tanq̄ nou⁹ ſcꝫ nō incorporādo mihi vinū vt ꝑus.

De ꝑdictiōe negatiōis petri. Ca. CLIII.

Tunc ait illis ie

ſus Omēs ſcādalū patiemini in me in nocte illa Scriptū eſt em̄ percutiā paſtorē: ꝛ diſpergent oues gregis. Zacharias ꝓpheta ex ꝑſona eccl'ie orauit dicens ad patrē. Percute paſtorē: ꝛ diſꝑgētur oues gregis. Euangeliſta ꝟo videns impletum qd̄ orauerat ꝓpheta: reſpōſionē patris annuētis poſuit. ſcꝫ Percutiā paſtorē Et cū dixiſſet petr⁹. Etſi omēs ſcādalizati fuerint: ego nunq̄ ſcandalizaboꝛ. Rn̄dit ieſus. Prius q̄ bis gallus vocē dederit: ter me es negaturus. Marcus h expreſſit plenius ceteris. Poſt primā em̄ negationeꝫ petri ſtatim gallus cantauit. ſed ante ſcd̄m gallicātū bis iteꝝ negauit. ꝛ ita trina petri negatio an̄ primum gallicantū incohoata eſt: ante ſcd̄m cōpleta. Alij aūt euāgeliſte dicētes. Prius q̄ gall⁹ cātet: ter me negabis. de inceptōe agūt Et eſt. Trinā negationē incohoabis. Marcus ꝟo de completione eiuſdeꝫ ſcripſit. Et ait petr⁹. Etiā ſi oportuerit me mori tecum: non te negabo. Non mentit petrus: q꞉ credit veruꝫ eſſe q̄d promittit.

Inde eſt q in hac die omnes hore flebiles ſunt: ꝛ ſola miſſa ſolēnis eſt in concentu et ornatu miſtroꝝ tanq̄ ī die ſue inſtitutionis quaſi in ſuo natali. Eadem quoq̄ die

chriſma cōficitur quo frontes liniūtur: quia eadem die poſtes ſanguine agni liniebātur. Quā quia ſequebatur eſus agni paſcalis:

differt̃ linitio baptiſmalis vſq̃ in ſabbatuꝫ:
vt ꝯtinuet̃ eſui agni. Cõfectio ṽo chriſmatꝭ
differri nõ potuit: q2 vſq̃ ad baptiſmũ non
celebrat̃ miſſa in illis diebus.

De ſermone domini poſt cenam
Capl'm. CLIIII.

Hinc ſubdidit ie

ſus ꝯſolando longũ ſermonẽ quẽ
ſcripſit Joannes. Non turbetur
cor veſtrũ neq̃ formidet In domo p̄ris mei
manſiones multe ſunt: ſi quo mi9 dixiſſem
vobis. Minus ponit̃ p non ⁊ eſt. Si quo
minus.i.ſi in aliquo non dixiſſem vob̃ non.
id eſt ſi nõ eſſent ibi: ego dixiſſem vobis. id
eſt nõ celaſſem vos: imo dixiſſem vobis q2
non ſunt ibi. Sed ſubaudi: ſciatis. q2 vado
vobis parare locũ. Jam parate erãt mãſio
nes vt dixerat p̃deſtinatione. ſed tamen ad-
huc parande erant apertione ⁊ ipoꝝ merito
ria operatione. Hieronym9 aũt ꝯ Jouinia-
nũ legit totum ſub vna diſtinctione ſic. Si
non manſiones multe eſſent apud patrẽ di
xiſſem vobis: q2 vado parare vobis locuꝫ.
hoc eſt ſi nõ vnuſq̃ſq̃ p̄pararet ſibi manſio
nem ex ꝓprijs operib9: dixiſſem vobis. q2 va
do parare vobis locũ. Meũ aũt nõ eſt pa-
rare ſꝫ veſtrũ. Et eſt dictũ: ſicut illud. Sede
re a dextris vel a ſiniſtris nõ eſt meum dare
vob̃. Tamen ⁊ q̃d q̃ſq̃ ſibi parat: etiã deus
ei parat. Parat em̃ manſiones: manſionib9
parando mãſores Cũq̃ dixiſſet ei thomas.
Dñe q̃ vadis. Reſpondit ei ieſus. Ego ſum
via veritas ⁊ vita.q.d. Qua vis ire. Ego ſũ
via.id eſt me imitare Quo vis ire Ego ſum
veritas.id eſt verus ⁊ ſupmus finis: q̃ ſolus
querendus eſt Ubi vis p̄manere Ego ſum
vita. Et nota quia modo arguit eos in hoc
ſermone q̃ſi neſcientes ipum. mõ cõmendat
tanq̃ ſciẽtes: qd̃ ſm regulã Ticonij d̄ alijs
⁊ alijs eſt intelligendum. Sunt ⁊ quedã in
hoc ſmone q̃b9 applaudit Sabellius: vt q̃
videt me videt ⁊ patrẽ. Quedã quib9 inſul-
tat Arrius: vt Uerba que ego loquor a me
ipo nõ loquor. Et maior me ẽ: ⁊ hmõi. Etiã
p̄miſſionẽ hanc addidit ieſus Qui credit in
me: opera que ego facio ipe faciet: ⁊ maiora
horum faciet. genitiuus eſt p ablatiuo mo-
re grecorũ. Maius fuit ſanari vmbra petri
q̃ fimbria veſtis chri.q.d. Non erit maior
me q̃ credit in me. ſed maiora faciã p eum q̃

ſine eo. Dicit em̃ Aug9. Non de om̄ib9 ope
ribus chriſti hoc d̄r. Non audeo precipita-
re ſniam: vt dicã maius eſſe ſalutẽ fieri pec-
catoꝝ: chro operante q̃ ſunt angeli. Intelli
gat qui poteſt: verũ maius ſit iuſtos creare:
q̃ impios iuſtificare. cum hoc ſit maiorꝭ mi
ſericordie: illud maioris potentie. De ṽbis
iuſticie que tunc fecit eſt hic ſermo. nõ de o-
mnibus operib9 eius. Q autẽ ait. Rogabo
patrẽ ⁊ aliũ paracletũ dabit vob̃. ſic eſt con-
ſtruendũ. dabit vob̃ paracletũ: qui eſt alius
a nobis. id eſt alia p̄ſona a nobis. id eſt a pa
tre ⁊ filio. Pater em̃ ⁊ filius ⁊ ſpũſſctũs ſunt
idem aduocatus vel cõſolator. Q dixit pa-
racletũ mitti in nomine ſuo. hoc eſt ad noti-
ciam eius ⁊ glorificationẽ Uel q2 habet idẽ
nomẽ qd̃ filius. id eſt deus. Nec hoc qd̃ ait
Sermonẽ quẽ vos audiſtis nõ eſt meus.
obloquit̃ ei q̃d dixerat: diligentem ſe ſermo
nes ſuos ſuare. Singularit̃ em̃ dixit ſmo-
nem p̄ris eſſe. nec eſſe ſuum. id eſt a ſe. ⁊ dixit
eis. Quando miſi vos ſine ſacculo ⁊ pera ⁊
calciamentis: nunq̃d aliquid defuit vobis.
At illi dixerũt Nihil. Et dixit eis. Qui nũc
habet ſacculũ tollat
ſimiliter ⁊ peram: et
q̃ non habet gladiũ
emat. Inſtruit eos
dñs in diſcretiõe vir
tutũ. Sũt em̃ q̃daz
ſp tenenda: vt miſe-
ricordia: humilitas:
fides: ſpes: ⁊ chari-

Quaſi diceret. habe-
bitꝭ p modicũ tps p̄
ſecutionẽ: ⁊ ideo pre-
munire vos: ⁊ in ar-
mis ad defenſionẽ: et
in ſacculis ad neceſſa
riorũ repoſitionem.

tas. Quedam p tempore ⁊ loco mutãda: vt
fames. ſitis. vigilie. orationes. labor operã-
di ⁊ docendi Tempore ḡ p̄ſecutionis docet
neceſſaria tollere: donec tp̄us euãgelizandi
rediret ſopita p̄ſecutiõe. Cũq̃ dixiſſent. Do
mine: ecce duo gladij hic. Rñdit. Satis eſt
Unus q̃ amputaret auriculã: in cui9 ſanati-
one virt9 dñi monſtraret̃. alter q̃ nõ euagina
tus oſtenderet apoſtolos nõ p̄miſſos face-
re q̃cq̃d poſſent in dñi defenſione. Predixit
q̃ꝫ eis ieſus. Ecce veniet hora: etiaꝫ venit vt
diſpergamini vnuſq̃ſq̃ in ꝓpria: ⁊ me ſoluꝫ
relinq̃tis. Poſtea eleuatꝭ oculis in celũ ora
uit dicẽs. Pater venit hora ⁊c. Et orauit p̄
mo p ſe: poſt p diſcipulis. tertio p his q̃ cre
dituri erant p verbum eoꝝ.

De trina oratiõe dñi in villa gethſemani.
Capl'm. CLV.